

O b s a h tohoto čísla:

Zatracené dějiny /Milan Šimečka/

Poznámky k reformě našeho dnešního hospodářského mechanismu -
dokončení /kolktiv autorů/

Milan Šimečka

Z a t r a c e n é d ě j i n y .

/Několik poznámek ke IV.dílu Paměti Václava Černého -

Václav Černý: Paměti IV, Sixty-Eight Publishers, 1983./

Dokud se paměť Václava Černého procházela spadaným listím starých dobrych časů, bylo to příjemné čtení. Říkal jsem si: studovat v Dijonu, to muselo být něco! Když se totiž paměť začala přibližovat k časům, které už nebyly tak vzdálené, začala se vytrácet melancholická idyla. Nyní vydala paměť Václava Černého svědectví, které není už vůbec příjemným čtením.

Čtvrtý díl Paměti se totiž dotýká nejbolestivějších míst našeho národního osudu: začíná smutnou přehlídkou poválečných našich a pak se důkladně vyztkává nad patologickými projevy národního života v letech 1948 až 1953. Potom už poměrně rychle projde pomalu se táhnoucí rekonvalescencí a zastaví se před rokem 1968. Pro mne je to už zaznam paměti, která se alespoň zčásti kryje s mou pamětí, a ta moje paměť, mladší a jistě i hloupější, se začíná osívat.

Moje sneklidnění neplyne, pravdaže, z pochybností o právech a formálních hodnotách této knihy. Není v ní snad ani jedna nudná stránka, setkávám se tu intimně s událostmi a lidmi, které jsem jako student okoukával jen zpozzdálí. Hned také vidím, že je to kniha psaná mozky, který se ničemu nevyhýbá, hledá zavile svá vysvětlení a opírá se o vzácnost u nás dost vzácnou. Nemluvě o tom, že čeština se tu ozývá v téměř zapomenuté síři, doplněná navíc ještě i francouzskými povzdechý.

Nepochybuji o právu jakékoliv paměti vzkřísit právě takovou skutečnost, která se do ní zapsala nejvýrazněji a nestarat se přitom o cenzurní nátlak, který vychází z důvěry v nějakou objektivitu dějiných skutečností. Nemyšlovují se tedy k p r a v d i v o s t i , protože pravdivost paměti není fyzikální pravdivostí volně padajícího předmětu. Václav Černý mi praviděpodobně ani nechce vnucovat mínění, že dějiny probíhaly přesně tak, jak jsou zaznamenány v jeho knize, vzkazuje mi pouze, že j e h o dějiny byly takové a basta.